

ACCOUNTANTSVERSLAG 2025

Gemeente Boekel

Openstaande onderwerpen:
- Interne kwaliteitsreview

Aan:
de raad van de gemeente Boekel
T.a.v. mevrouw L.M.C. Verheijen-
Janssen, raadsgriffier
Postbus 99
5427 ZH BOEKEL

Eindhoven, ... juni 2026

Kenmerk: 1059814/StH/.../26...

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2025 van gemeente Boekel gecontroleerd. Zoals afgesproken in de opdrachtbevestiging d.d. 10 juli 2025, ontvangt u hierbij ons accountantsverslag bij de jaarrekening 2025. In dit verslag hebben wij de belangrijkste bevindingen en conclusies naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole opgenomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening 2025 van de gemeente Boekel.

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de verantwoordelijke functionarissen binnen de ambtelijke organisatie. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van de gemeente Boekel bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle.

Wij vertrouwen er op u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Hoogachtend,
BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

drs. G.J. Verwoert RA
Partner BDO en extern accountant gemeente Boekel

Inhoudsopgave

01

Dashboard
accountantscontrole

02

Uitkomsten
jaarrekeningcontrole

03

Resultaat & financiële
positie

04

Overige
bevindingen

05

Bijlage

1. Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

STREKKING CONTROLEVERKLARING

Wij hebben een goedkeurende controleverklaring verstrekt

- ▶ De gehanteerde materialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt € 1 miljoen.
- ▶ Het jaarverslag, inclusief de opgenomen informatie in de paragraaf bedrijfsvoering, is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële onjuistheden.
- ▶ De WNT-verantwoording van de gemeente Boekel voldoet aan de vereisten. De WNT is nageleefd.
- ▶ Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage vastgesteld.

BELANGRIJKE BEVINDINGEN

In het kader van de getrouwheid hebben wij geen bevindingen

- ▶ Er zijn tijdens onze controlewerkzaamheden enkele controleverschillen geconstateerd die door de ambtelijke organisatie zijn gecorrigeerd.
- ▶ De wijzigingen in de grondexploitatie van De Burgt fase 2 hebben geleid tot een verwacht verlies van € 3,5 miljoen waarvoor een voorziening voor verlieslatende complexen is gevormd.
- ▶ De lastenoverschrijding op de programma's bedraagt in totaal circa € 10,6 miljoen. De niet-naleving van de Europese aanbestedingsregels bedraagt in totaal € 369.000. Deze onrechtmatigheden overschrijden tezamen de verantwoordingsgrens.

RESULTAAT 2025

(x € 1.000)	2025	BEGROTING NA WIJZIGING
Saldo van baten en lasten	3.896	6.473
Mutatie reserves	-815	-820
RESULTAAT	3.081	5.653

Het gerealiseerde resultaat 2025 wijkt bijna € 2,6 miljoen nadelig af van de begroting na wijziging. De voornaamste afwijkingen zien toe op de programma's 'Economie & VHROSV' en 'Volksgezondheid en milieu' die resulteren in een verschil van respectievelijk circa € 3,1 miljoen nadelig en circa € 0,9 miljoen voordelig.

AANDACHTSPUNTEN 2026

Wij zien voor de gemeente Boekel de volgende aandachtspunten voor 2026

- ▶ Voor de rechtmatigheidsverantwoording 2026 wordt een zwaardere nadruk gelegd op de naleving van de voorwaarden voor subsidieverlening. Er wordt van gemeenten verwacht dat zij voldoen aan de eisen ten aanzien van objectieve en toetsbare criteria, transparante bekendmaking en een deugdelijke motivering.
- ▶ De verwachting is dat het drempelbedrag voor een controleverklaring bij een productieverantwoording de komende jaren verder zal worden verhoogd. Het is van belang dat uw organisatie het proces zodanig inricht dat zij zelf beter grip op en inzicht in de prestatielevering van de gefactureerde zorg heeft.

UW FINANCIËLE POSITIE

Uw financiële positie scoort hoog in onze landelijke benchmarkrapportage een 9 (2024: 8)

- ▶ De ratio weerstandsvermogen bedraagt 3,4 en classificeert, net zoals in 2024, als uitstekend.
- ▶ De ingerekende risico's zijn ten opzichte van 2024 toegenomen van € 2,95 miljoen naar € 3,95 miljoen in 2025. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door een opschaling van onderkende risico's in het sociaal domein.
- ▶ In de meerjarenbegroting 2026-2029 is cumulatief een positief resultaat begroot van in totaal € 0,9 miljoen. In het begrotingsjaar 2029 is een negatief resultaat van € 380.000 geraamd.

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

2.1 Onze opdracht en controle

2.2 Strekking controleverklaring

2.3 Aandachtspunten 2026

2.1 Onze opdracht en controle

1/2

Het doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van de gemeente Boekel, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld in overeenstemming met het BBV.

De reikwijdte van onze controle nader toegelicht

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 10 juli 2025. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag, met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

De strekking van de controleverklaring is goedkeurend

Aangezien de jaarrekening 2025 van de gemeente Boekel aan de daaraan te stellen eisen voldoet, hebben wij hierbij een **goedkeurende** controleverklaring, gedateerd op ... juni 2026, afgegeven. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle zijn afdoende behandeld en onze controle is dan ook afgerond.

Wij hebben de materialiteit voor de jaarrekening bepaald op € 1 miljoen

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij de controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door de raad vastgestelde toleranties gehanteerd. De raad heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering

uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1 miljoen. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens de controle geconstateerde afwijkingen boven € 50.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid van de informatie in de WNT-verantwoording en de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage van de jaarrekening. Voor de WNT en SiSa gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT- en SiSa-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Het jaarverslag en de jaarrekening van de gemeente Boekel zijn verenigbaar

De jaarstukken 2025 van de gemeente Boekel bestaan uit:

- ▶ het jaarverslag 2025 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen);
- ▶ de jaarrekening 2025 (balans met toelichtingen, overzicht van baten en lasten met toelichtingen, inclusief rechtmatigheidsverantwoording, SiSa-bijlage en bijlage taakvelden);
- ▶ de inhoudsopgave, het voorwoord en bijlage A beleidsindicatoren.

In het onderdeel 'programmaverantwoording' van het jaarverslag is informatie opgenomen over 'wat hebben wij gedaan', 'wat hebben wij bereikt' en 'wat heeft het gekost?' De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering, etc.) het jaarverslag. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

2.1 Onze opdracht en controle

2/2

Wij hebben de verslaggevingsgrondslagen gecontroleerd en hierbij hebben wij geen bijzonderheden aangetroffen

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeente zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2025. In de jaarrekening 2025 zijn er geen wijzigingen geweest in de toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw gemeente. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw gemeente en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het college en de directie dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het college en de directie toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben ook gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Onze controleaanpak is gebaseerd op een risicogerichte benadering

Onze controleaanpak is gebaseerd op een risicogerichte benadering. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals verkoopactiviteiten en personeelszaken. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.

Wij hebben voor de volgende risico's in de controle verhoogde aandacht gehad:

- ▶ Het risico van management override of internal controls; dit is het ook op grond van de controlestandaarden te onderkennen risico dat het management buiten de getroffen interne beheersingsmaatregelen om invloed zou kunnen of willen uitoefenen op de in de jaarrekening gepresenteerde uitkomsten. Wij zijn van mening dat het risico op management override binnen uw gemeente beperkt is, maar hebben dit risico specifiek toegespitst op memoriaalboekingen op de baten en lasten en de transitorische posten bij het opmaken van de jaarrekening.

- ▶ Hogere bevoegdheden in de financiële applicatie dan vanuit de functie noodzakelijk is, kunnen leiden tot ongeautoriseerde handelingen. Onze focus ligt op de juiste autorisatie van de inkoopfacturen en de juistheid van de betalingen.
- ▶ Schattingen ten aanzien van de nog te maken kosten en/of nog te realiseren opbrengsten van de grondexploitaties. Wij beoordelen de aanvaardbaarheid van de schattingselementen in de exploitatieopzetten van de meest risicovolle grondexploitaties. Op basis van onze risicoanalyse ziet dit risico toe op de grondexploitatie De Burt fase 2.

Wij zijn onafhankelijk van gemeente Boekel

Op basis van Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de 'Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten' (ViO), is vereist dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden.

Wij hebben de automatiseringsorganisatie van gemeente Boekel uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij de relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld. Tijdens onze interim-controle hebben wij geconstateerd dat er significante leemtes zijn in de AO/IB en automatiseringsomgeving. Deze significante leemtes zijn vertaald naar bovenstaande risico-inschatting. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze boardletter 2025.

2.2 Strekking controleverklaring

1/2

De strekking van de controleverklaring is goedkeurend

Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken. Dit betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2025 als van de activa en passiva per 31 december 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording geeft een getrouw beeld en de met de raad gemaakte afspraken hierover zijn nageleefd.

Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde, ongecorrigeerde afwijkingen boven € 50.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn. Wij hebben één controleverschil geconstateerd die door het college van burgemeester en wethouders is gecorrigeerd. Daarnaast hebben wij onderstaande controleverschil geconstateerd welke niet is verwerkt in de jaarrekening.

ONGECORRIGEERDE CONTROLEVERSCHILLEN 2025				
#	Omschrijving	Post/toelichting	Fouten en onzekerheden (in €)	Verwijzing
1	Onzekerheid ten aanzien van de prestatielevering Wmo (€ 246.000) en Jeugdzorg (€ 172.000), inclusief PGB, wegens ontbrekende controleverklaring bij de productieverantwoording.	Programma sociaal domein	418.000	4.1
	TOTAAL		418.000	
	Materialiteit (2% voor fouten en onzekerheden)		1.000.000	
	Uitvoeringsmaterialiteit (75% van de materialiteit)		750.000	
	Rapporteringstolerantie		50.000	

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en hebben dan ook een goedkeurende controleverklaring verstrekt met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening 2025.

2.2 Strekking controleverklaring

2/2

Wij vinden de inschatting van het college inzake het vermogen om risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar

In generieke zin kunnen gemeenten bij langdurige financiële tekorten een beroep doen op een extra uitkering uit het gemeentefonds. Gemeenten kunnen echter niet failliet gaan. Het gevolg hiervan is dat crediteuren en andere stakeholders nooit benadeeld kunnen worden door een faillissement.

Desalniettemin is de financiële positie vanuit het perspectief van de raadsleden van belang en moet het college inzicht geven in hoeverre de gemeente in staat is om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.

Met de invoering van de aangepaste Nederlandse Standaard 700 dienen accountants van gemeenten in hun controleverklaringen bij de jaarrekeningen naast fraude te rapporteren over de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie. Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het college over de gehanteerde uitgangspunten om de normale bedrijfsvoering voort te kunnen zetten.

Voor een nadere uiteenzetting van onze controleaanpak ten aanzien van de veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie verwijzen wij naar onze controleverklaring bij de jaarrekening 2025.

De besprekingen met de directie en onze controlewerkzaamheden hebben geen indicaties voor materiële fraude opgeleverd

Bij de planning van de jaarrekeningcontrole houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie of een risico omtrent het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties met verschillende personen binnen de organisatie. Daarnaast nemen wij kennis van de door u opgenomen toelichtingen in de jaarstukken. Het voorkomen en mitigeren van frauderisico's is primair de verantwoordelijkheid van het college. Daarom hebben wij op diverse momenten met u en uw medewerkers van de afdeling financiën over dit onderwerp van gedachten gewisseld. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen indicaties voor materiële fraude opgeleverd.

In onze boardletter 2025 hebben wij gerapporteerd over de stappen die uw organisatie in de afgelopen jaren op dit gebied heeft gezet en hebben wij onze belangrijkste adviezen uiteengezet. Het blijft van belang om het onderwerp fraude regelmatig onder de aandacht te brengen en te houden, met als doel de gehele organisatie bewust te laten blijven van fraude- en corruptierisico's. Naast directe schade kan immers ook belangrijke reputatieschade optreden.

Voor een nadere uiteenzetting van onze controleaanpak ten aanzien van deze frauderisico's verwijzen wij naar onze controleverklaring bij de jaarrekening 2025. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor materiële fraude(risico's) of vermoedens van materiële fraude(risico's).

2.3 Aandachtspunten 2026

De impact van de jurisprudentie door de Raad van State op de subsidieverlening en rechtmatigheidsverantwoording

De commissie BBV heeft in maart 2026 antwoord gegeven op de vraag hoe moet worden omgegaan met begrotingssubsidies naar aanleiding van een uitspraak van de Raad van State in juli 2025. Indien niet wordt voldaan aan de eisen ten aanzien van een objectieve toetsing, motivering en transparante bekendmaking, wordt er niet voldaan aan het voorwaardencriterium. Er is dan sprake van een financiële onrechtmatigheid die moet worden betrokken in de rechtmatigheidsverantwoording voor het volledige bedrag van de subsidie die is toegekend.

Dit heeft nog geen financiële gevolgen voor de rechtmatigheidsverantwoording 2025 aangezien geen andere partijen bezwaar hebben gemaakt tegen de subsidies. Voor de rechtmatigheidsverantwoording 2026 wordt een zwaardere nadruk gelegd op de naleving van de voorwaarden voor subsidieverlening. Aangezien de begroting 2026 is opgesteld ná de uitspraak van de Raad van State, mag worden verwacht dat de gemeente bij zowel begrotingssubsidies als incidentele subsidies expliciet en vooraf heeft geborgd dat wordt voldaan aan de eisen ten aanzien van objectieve en toetsbare criteria, transparante bekendmaking en een deugdelijke motivering. In dat kader is het van belang dat de inrichting en werking van het subsidieverleningsproces structureel worden toegelicht en dat aannemelijk wordt gemaakt dat het risico op financiële gevolgen als gevolg van niet-naleving beheersbaar is. Wij adviseren u inzichtelijk te maken hoe het proces hieromtrent binnen uw gemeente is ingericht.

Begrotingssubsidies

Een begrotingssubsidie is een subsidie voor activiteiten die maar door één of heel weinig partijen uitgevoerd kunnen worden. Uit de jurisprudentie over begrotingssubsidies volgt dat deze uitsluitend kunnen worden verleend indien op basis van objectieve, toetsbare en redelijke criteria vaststaat dat redelijkerwijs

slechts één serieuze gegadigde voor de te subsidiëren activiteit in aanmerking komt. In een dergelijk geval is een beperkte mededingingsprocedure toelaatbaar. Dit vereist een voorafgaande en transparante bekendmaking van het voornemen tot subsidieverlening, waarbij dit voornemen ten minste acht weken voorafgaand aan het subsidiebesluit openbaar wordt gemaakt. Daarnaast dient deugdelijk te worden gemotiveerd waarom de beoogde subsidieontvanger als enige serieuze gegadigde wordt aangemerkt.

Incidentele subsidies

In de uitspraak is bevestigd dat incidentele subsidies slechts in beperkte en uitzonderlijke gevallen kunnen worden verleend. Voor de toepassing van deze grondslag is doorslaggevend dat sprake is van een onvoorzien en onverwacht project. Het dient te gaan om een activiteit met een bijzonder en naar haar aard eenmalig karakter, die niet reeds voorzienbaar was binnen het bestaand beleid of lopende voorbereidingen. Indien een project gedurende langere tijd in voorbereiding is, onderwerp is van bestuurlijk overleg of past binnen vastgesteld beleid, ontbreekt het incidentele karakter en kan geen incidentele subsidie worden verleend.

Onzekerheden prestatielevering Wmo en/ of Jeugdzorg

Het drempelbedrag voor de verantwoording en controle van financiële productieverantwoordingen voor zorgaanbieders is in 2025 verhoogd van € 125.000 naar € 200.000. Deze wijziging vormt een tussenstap richting de beoogde verhoging van de ondergrenzen binnen het Uniform Subsidiekader, die per verantwoordingsjaar 2027 zal ingaan. Verwacht wordt dat deze grens in de komende jaren verder zal worden opgetrokken. In dit kader onderstrepen wij het belang van goed ingerichte interne processen voor het vaststellen van de geleverde zorgprestaties, met name bij de kleinere zorgaanbieders. Een nadere uitwerking hiervan is opgenomen in paragraaf 4.1 van dit verslag.

3. Resultaat & financiële positie

3.1 Resultaat 2025

3.2 Weerstandsvermogen en ratio's

3.3 Ons beeld van uw financiële positie

3.1 Resultaat 2025

De realisatie versus de gewijzigde begroting

Het resultaat 2025 van de gemeente Boekel is circa € 2,6 miljoen nadelig in vergelijking met de begroting na wijzigingen. In onderstaand overzicht is het resultaat in het kort weergegeven in vergelijking met de begroting na wijzigingen:

OVERZICHT REALISATIE 2025 (x € 1.000)6473-3896+			
Programma	2025	Begroting na wijziging	Vershil
Saldo van baten en lasten	3.896	6.473	-2.577
Subtotaal mutaties reserves	-815	-820	5
RESULTAAT	3.081	5.653	-2.572

De afwijking van het resultaat en saldo van baten en lasten met de begroting

Zowel het saldo van baten en lasten als het resultaat wijken circa € 2,6 miljoen nadelig af van de begroting (na wijzigingen). Deze afwijkingen betreffen circa 5% van de totale lasten exclusief de stortingen in de reserves. Op basis van onze ervaringsnorm bij decentrale overheden is een afwijking van 2-3% inherent aan een complex begrotingsproces. De belangrijkste afwijkingen van de begroting na wijzigingen zien wij terug in de programma's 'Economie & VHROSV' en 'Volksgezondheid en milieu' die resulteren in een verschil van respectievelijk circa € 3,1 miljoen nadelig en circa € 0,9 miljoen voordelig.

Het nadeel op het programma 'Economie & VHROSV' wordt voornamelijk veroorzaakt door de vorming van de voorziening voor verlieslatende complexen ad € 3,5 miljoen. Dit resulteert uit wijzigingen in de grondexploitatie De Burgt fase 2, grondaankoop nabij de Putakker ad € 452.000 en de vordering inzake de specifieke uitkering 'Realisatiestimulans ad € 644.000. Het voordeel op het programma 'Volksgezondheid en milieu' wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de vrijval uit de voorziening vGRP in relatie tot de werkzaamheden in de Boschberg. De overige afwijkingen per programma zijn kleiner dan € 0,5 miljoen.

Voor een nader gedetailleerd inzicht verwijzen wij u naar de toelichtingen op deze programma's in de programmaverantwoording in het jaarverslag.

3.2 Weerstandsvermogen en ratio's

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden geschetst van de financiële positie van de gemeente Boekel. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling van) uw financiële positie. Hieronder vindt u een andere toelichting op de ratio's van uw gemeente.

De ratio weerstandsvermogen van de gemeente Boekel classificeert als uitstekend

In de paragraaf over het weerstandsvermogen heeft het college een overzicht gepresenteerd van de beschikbare weerstandscapaciteit, die is vastgesteld op € 16,9 miljoen. Tevens zijn in deze paragraaf de relevante risico's benoemd. Op basis van de interne berekeningen heeft uw organisatie het totale risicobedrag, waaraan de gemeente Boekel is blootgesteld, bepaald op € 3,95 miljoen. Dit resulteert in een weerstandsratio van 3,4 welke volgens het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK 2020) als 'uitstekend' wordt geclassificeerd.

De ratio weerstandsvermogen laat een redelijk gelijke lijn zien ten opzichte van voorgaande jaren (2023: 3,6 en 2024: 4,1). De daling van de ratio weerstandsvermogen in 2025 ten opzichte van 2024 wordt met name veroorzaakt door een opschaling van de risico's in het sociaal domein.

Solvabiliteit en netto schuldquote

De solvabiliteit bedraagt ultimo 2025 55% (2024: 49%). Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter de gemeente Boekel in staat is om haar verplichtingen op lange termijn te voldoen. De solvabiliteit is gestegen ten opzichte van voorgaand jaar en classificeert op grond van het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK 2020) thans als 'minst risicovol'. De meerjarige solvabiliteitsratio beweegt zich tussen de 45% en 55% en varieert tussen 'minst risicovol' en 'neutraal'.

De netto schuldquote met correctie bedraagt ultimo 2025 0% (2024: 6%). De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en de hoogte van de investeringen uit het nabije verleden. De netto schuldquote is verder gedaald ten opzichte van voorgaande jaren en classificeert op grond van het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK 2020) als 'minst risicovol'. Voor de komende jaren wordt een netto schuldquote verwacht van circa 35% in 2026 en 2027 met een daling naar 19% en 15% in 2028 en 2029. Het GTK 2020 hanteert 20% als grens tussen 'minst risicovol' en 'neutraal'. De netto schuldquote zal in de komende jaren hoofdzakelijk classificeren als 'neutraal'.

Ratio grondexploitatie

Voor de ratio grondexploitatie geldt dat hoe lager deze is, hoe beter. De ratio grondexploitatie bedraagt ultimo 2025 7% (2024: 14%). De ratio is sterk gedaald ten opzichte van voorgaand jaar door de grondverkopen maar ook de ophoging van de voorziening voor verliesgevende complexen. De ratio grondexploitatie classificeert op grond van het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK2020) thans als 'minst risicovol'. Voor de komende jaren wordt echter een ratio grondexploitatie verwacht van circa 40% in 2026 en 2027 met een daling naar 24% en 12% in 2028 en 2029. De ratio grondexploitatie zal in de komende twee jaren classificeren als 'meest risicovol', in 2028 als 'neutraal' en in 2029 weer als 'minst risicovol'.

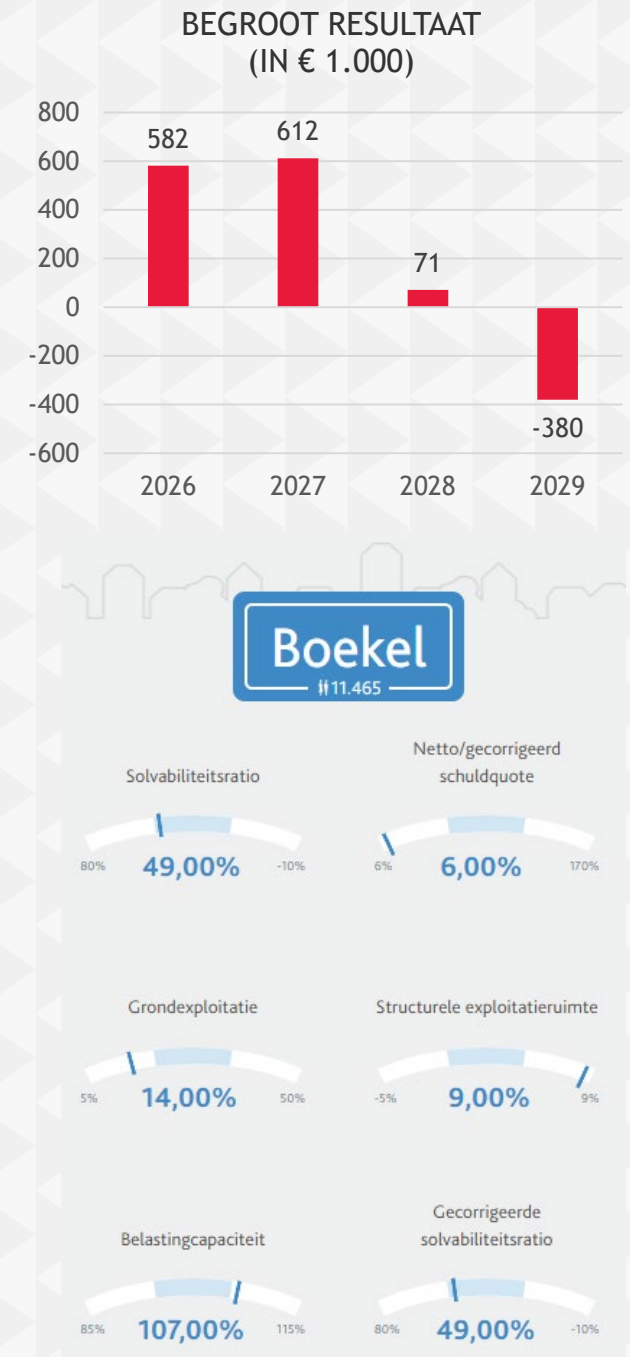
3.3 Ons beeld van uw financiële positie

Inleiding

Schijn bedriegt: positieve cijfers verhullen structurele uitdagingen. Dat is de titel van ons benchmark-onderzoek gemeenten dat wij in januari 2026 hebben uitgebracht over de financiële positie van gemeenten. Wij concluderen hierin dat de meeste gemeenten over 2024 een positief resultaat hadden (per saldo € 2,0 miljard) terwijl voor de komende vijf jaren grote tekorten worden verwacht (over vijf jaar totaal voor alle gemeenten € 2,0 miljard). Dit is voornamelijk het gevolg van de gewijzigde financieringssysteem vanuit het Rijk, wat leidt tot een zogenoemd 'Ravijn'. Dit zien wij niet terug bij de gemeente Boekel. Volgens de begroting 2026 wordt tot en met 2029 cumulatief een positief resultaat behaald van € 0,9 miljoen. Eerst in het begrotingsjaar 2029 is een negatief resultaat van € 380.000 geraamd. In de grafiek hiernaast zijn de resultaten per jaar inzichtelijk gemaakt.

Uw score in onze landelijke benchmarkrapportage

Vanuit hun taak als financieel toezichthouder hebben de twaalf provincies een gemeenschappelijk financieel toezichtkader opgesteld. In dit GTK 2020 zijn signaleringswaarden opgenomen voor de financiële kengetallen zoals opgenomen in het jaarverslag van de gemeente. Wij hebben deze signaleringswaarden als basis gebruikt voor het bepalen van uw score en dus financiële positie. Indien uw gemeente voor de komende jaren (2026 tot en met 2029) per saldo een negatief resultaat begroot (en inteert op het eigen vermogen), beïnvloedt dit de score. Een uitwerking van deze systematiek beschrijven wij in onze [benchmarkrapportage](#).

4. Overige bevindingen

4.1 Sociaal domein

4.2 Grondexploitatie

4.3 Rechtmatigheidsverantwoording

4.4 BBV, WNT en SiSa

4.5 Belangrijke schattingsposten

4.1 Sociaal domein

Het sociaal domein in de jaarrekening

De lasten van uw gemeente met betrekking tot de Wmo en Jeugdzorg, inclusief de persoonsgebonden budgetten, bedragen over 2025 respectievelijk circa € 2,5 miljoen en € 3,0 miljoen (2024: respectievelijk € 2,4 miljoen en € 2,5 miljoen).

De prestatielevering van de zorg in natura (ZIN)

De productieomvang van de Wmo ZIN bij zorginstellingen bedraagt in 2025 circa € 2,0 miljoen (2024: € 2,0 miljoen) en van de Jeugdzorg ZIN circa € 2,7 miljoen (2024: € 2,0 miljoen). De toekenning van voorzieningen in het kader van zowel de Wmo ZIN als Jeugdzorg ZIN vindt voornamelijk plaats vanuit de gemeente, waardoor uw organisatie zelf inzicht heeft in de cliënten en gemaakte afspraken. Via de Regionale InkoopOrganisatie Zorg worden zorginstellingen gecontracteerd en zorg ingekocht.

Met betrekking tot de prestatielevering van de lasten Wmo ZIN en Jeugdzorg ZIN vraagt uw organisatie van de zorginstellingen een productieverantwoording met een controleverklaring op basis van het landelijk verantwoordingsprotocol. Van een aantal zorginstellingen is geen productieverantwoording ontvangen met een (goedkeurende) controleverklaring, waarmee wordt onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg daadwerkelijk prestaties zijn verricht. Dit betreft kleine(re) zorgaanbieders met een productieomvang kleiner dan € 200.000, waarvan in het landelijk protocol is afgesproken dat zij geen controleverklaring hoeven te overleggen, en/of grote(re) zorgaanbieders die geen productieverantwoording of een (goedkeurende) controleverklaring hebben aangeleverd.

De onzekerheid over de prestatielevering van de lasten ZIN ramen wij op circa € 188.500 (2024: € 67.000) voor de Wmo en circa € 110.000 (2024: € 54.000) voor de Jeugdzorg.

De prestatielevering van de persoonsgebonden budgetten (PGB)

De Sociale VerzekeringsBank toetst niet op de prestatielevering van de zorg ingekocht met door haar uitgekeerde PGB's. De onzekerheid over de prestatielevering van de lasten PGB ramen wij op circa € 57.500 (2024: € 28.000) voor de Wmo en circa € 62.000 (2024: € 26.000) voor de Jeugdzorg.

Zekerheid bij de kleine zorgaanbieders

Alhoewel de omvang van de gedeclareerde zorg waarvoor geen (goedkeurende) controleverklaring is ontvangen in totaal aanzienlijk lijkt, blijven deze bedragen gezamenlijk onder de gehanteerde materialiteitsgrens. Dit betekent dat, zelfs indien zou blijken dat deze zorg geheel niet is geleverd, dit geen materiële afwijking in de jaarrekening tot gevolg zou hebben.

De verhoging van het drempelbedrag voor de productieverantwoordingen van € 125.000 naar € 200.000 in 2025 en de verwachting dat de grens in de komende jaren verder zal worden verhoogd, onderstreept het belang voor gemeenten om aanvullende beheersmaatregelen te treffen. Om ook bij kleinere zorgaanbieders voldoende zekerheid te verkrijgen over de geleverde prestaties, is het van belang dat de gemeente haar interne processen zodanig inricht dat zij betere grip en inzicht heeft ten aanzien van de prestatielevering van de gefactureerde zorg. Voorbeelden van dergelijke maatregelen zijn een deugdelijke klachtenregistratie, periodieke cliënttevredenheidsonderzoeken, zichtbare toetsing en vastlegging van herindicatiegesprekken, signalen uit accountgesprekken met de zorgaanbieders en het uitvoeren van gerichte controles bij de zorgaanbieders. Wij adviseren u de nodige acties te ondernemen om onvoldoende zekerheid over de geleverde zorg bij de jaarrekeningcontrole 2026 te voorkomen.

4.2 Grondexploitaties

Actualisatie en bijstelling van de grondexploitaties

Gemeente Boekel ontwikkelt diverse actieve grondexploitaties. Door de invloed van de parameters (zoals kostenstijgingen, bouwvrijstelling, fluctuatie verkoopprijzen, rente-effecten) die bepalend zijn voor de in de toekomst te realiseren opbrengsten hebben wij bij onze controle de grondexploitaties diepgaand gecontroleerd. De risico's voor de grondexploitaties zijn in essentie terug te brengen tot drie P's:

- ▶ **Planning:** is de tijdsplanning van de projecten afgestemd op de (on)mogelijkheden in de markt? Immers, de marktbehoefte bepaalt welke projecten op welk moment te realiseren zijn.
- ▶ **Programming:** in de afgelopen jaren hebben economische ontwikkelingen geleid tot belangrijke wijzigingen in vooral de woningbehoefte. Is er een kritische analyse van de 'mix' van woningen (huur, koop, appartementen, vrije kavel, etc.) in de projecten in relatie tot de huidige marktvraag in de gemeente?
- ▶ **Prijs:** is afgewogen welke prijzen kunnen worden gehandhaafd, rekening houdend met het risico dat gronden later of in het geheel niet worden afgenomen?

Deze drie P's zijn tijdens de jaarrekeningcontrole besproken met uw beleidsmedewerker Grondzaken. Tijdens deze gesprekken zijn de uitgangspunten gechallenged. De grondexploitaties zijn met deze uitgangspunten per 31 december 2025 geactualiseerd. Ook is beoordeeld of het onderhanden werk in de jaarrekening op een juiste wijze is gewaardeerd en of er mogelijk een (aanvullende) verliesvoorziening moet worden getroffen.

Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden concluderen wij dat wij ons kunnen vinden in de gehanteerde uitgangspunten en het onderhanden werk op een juiste wijze is gewaardeerd in de jaarrekening 2025.

Winstneming en vormen verliesvoorziening

Het voorzichtigheidsbeginsel leidt ertoe dat realisatie van winst moet worden uitgesteld tot daarover voldoende zekerheid bestaat. Dit betekent echter niet dat pas winst moet worden genomen bij het afsluiten van het grondexploitatie-complex. In de notitie Grondexploitatie is opgenomen dat voor de winstneming de Percentage of Completion (POC) methode geldt: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd dient tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitaties winst te worden genomen.

Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Dit is mogelijk wanneer het waarschijnlijk is dat de economische voordelen die aan het project zijn verbonden naar de gemeente zullen toevloeien. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Voor de grondexploitaties van gemeente Boekel heeft deze POC-methode op totaalniveau geresulteerd in een winstneming van circa € 176.000 en (tijdelijke) winstterugneming van circa € 47.500. Per saldo is er sprake van een positief resultaat van bouwgronden in exploitatie in 2025 van circa € 128.500.

De wijzigingen in de grondexploitatie van De Burgt fase 2 hebben geleid tot een verwacht verlies van € 3,5 miljoen waarvoor een dotatie aan de voorziening voor verlieslatende complexen heeft plaatsgevonden. In verband met het afsluiten van twee verliesgevende grondexploitaties is de voorziening in 2025 voor circa € 2,2 miljoen vrijgevallen. De voorziening bedraagt ultimo 2025 in totaal circa € 10,8 miljoen (2024: € 9,6 miljoen).

4.3 Rechtmatigheidsverantwoording

1/3

De wijziging van de wet- en regelgeving

Naar aanleiding van de wijzigingen in het BBV wijzigt vanaf het boekjaar 2025 het maximum van de door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens naar 2% (was 3%). De omvangsbasis van de verantwoordingsgrens wijzigt naar de totale lasten exclusief de toevoegingen aan de reserves (was inclusief de toevoegingen aan de reserves). In september 2025 is de kadernota rechtmatigheid geactualiseerd. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- ▶ De verantwoordingsgrens valt vanaf 2025 binnen de bandbreedte van 0% tot 2% van de totale lasten van de gemeente. Dit was tot en met 2024 binnen de bandbreedte van 0% tot 3%.
- ▶ Het percentage voor de verantwoordingsgrens geldt vanaf 2025 voor de rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden samen. Tot en met 2024 gold het percentage van de verantwoordingsgrens afzonderlijk voor rechtmatigheidsfouten en voor onduidelijkheden.
- ▶ Vanaf 2025 geldt dat de omvangsbasis voor het percentage van de verantwoordingsgrens de lasten van de gemeente exclusief toevoegingen aan de reserves is. Tot en met 2024 was dit inclusief toevoegingen aan de reserves.

De strekking van de rechtmatigheidsverantwoording van de gemeente Boekel

De raad van de gemeente Boekel heeft de verantwoordingsgrens bepaald op 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan de reserves en de verantwoordingsgrens is daarmee bepaald op € 1.017.225. Blijkens de rechtmatigheidsverantwoording stelt het college vast dat de omvang van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bijna € 11 miljoen bedragen. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens van € 1.017.225. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 10,6 miljoen acceptabel op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde afspraken. De door het college gerapporteerde afwijkingen kunnen als volgt worden samengevat:

BEVINDINGEN IN HET KADER VAN RECHTMATIGHEID			
Onrechtmatigheden	Acceptabel	Niet-acceptabel	Totaal afwijkingen en onduidelijkheden
Voorwaardencriterium	0	369.000	369.000
Begrotingscriterium	10.591.000	0	10.591.000
Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium	0	0	0
TOTAAL	10.591.000	369.000	10.960.000
Verantwoordingsgrens (2%)	1.017.225		
Rapportagegrens	50.000		

4.3 Rechtmatigheidsverantwoording

2/3

Rechtmatigheidsverantwoording in uw jaarrekening geeft een getrouw beeld

Het is onze rol om de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening 2025 van de gemeente Boekel te controleren. Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording in uw jaarrekening een getrouw beeld geeft. Onze controle richt zich op het bepalen of de opsomming van de onrechtmatigheden door het college toereikend is onderbouwd.

De rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening richt zich op drie criteria die wij op de volgende pagina's nader hebben toegelicht. Voor de SiSa-bijlage heeft het college negen rechtmatigheidscriteria in acht genomen. Hierbij stellen wij vast of de rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld in overeenstemming met de afspraken die gemaakt zijn tussen de gemeenteraad en het college. Deze afspraken zijn vastgelegd in het normenkader van de gemeente Boekel, dat d.d. 31 maart 2026 door de raad is vastgesteld, en de financiële verordening.

Bij de uitvoering van onze werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de organisatie toereikende werkzaamheden heeft uitgevoerd om de opsomming van de onrechtmatigheden in de rechtmatigheidsverantwoording te onderbouwen.

De paragraaf bedrijfsvoering is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële afwijkingen

De paragraaf bedrijfsvoering is onderdeel van het jaarverslag. Wij hebben deze paragraaf gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of deze paragraaf materiële afwijkingen bevat. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Op grond van onze werkzaamheden zijn wij van mening dat de paragraaf bedrijfsvoering verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat.

De gemeente Boekel heeft geen beschrijving van acties opgenomen in de jaarrekening om rechtmatigheidsfouten in de toekomst te voorkomen. De onrechtmatigheden met betrekking tot het voorwaardencriterium heeft betrekking op twee crediteuren (2024: twee crediteuren ad € 365.000). In de paragraaf bedrijfsvoering is beschreven dat voor één van de twee crediteuren in 2025 een Europees aanbestedingstraject is afgerond. Voor de andere crediteur is beschreven dat nog niet bekend is op welke manier deze onrechtmatigheid in de toekomst wordt opgelost. De onrechtmatigheid zag in 2025 voor € 67.000 toe op deze crediteur.

De gemeente Boekel heeft gerapporteerd over de naleving van niet-financiële onrechtmatigheid in het kader van de wet Fido. Deze normen worden door de gemeente nageleefd.

4.3 Rechtmatigheidsverantwoording

3/3

Voorwaardencriterium

Het college toetst bij de uitvoering van haar controlewerkzaamheden of bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen binnen de geldende wet- en regelgeving is gehandeld. De relevante wet- en regelgeving is tussen het college en de raad afgestemd door middel van het normenkader. Het voorwaardencriterium is met name relevant bij de processen: subsidieverstrekingen, participatiewet en aanbestedingen. Indien is vast komen te staan dat de gemeente niet aan het voorwaardencriterium heeft voldaan, is er sprake van een onrechtmatigheid.

Europese aanbestedingen

In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording 2025 heeft het college de juiste toepassing van de Europese aanbestedingsrichtlijnen gecontroleerd aan de hand van een zogenaamde spendanalyse. Over 2025 blijkt uit de spendanalyse een totaal aan onrechtmatigheden van circa € 369.000 welke toeziet op vier opdrachten. Dit is respectievelijk de hosting respectievelijk het beheer van het IT-platform, de Microsoft-licenties en de licentie voor Civision Makelaar.

Wezenlijke wijzigingen

Gedurende de looptijd van een overeenkomst - dus na gunning - kan de inhoud van een opdracht wijzigen. Aanbestedingsrechtelijk geldt het uitgangspunt dat wijzigingen in zeer beperkte mate toelaatbaar zijn. Het risico kan niet worden uitgesloten dat andere inschrijvers geïnteresseerd waren geweest in de uitvoering van de gewijzigde opdracht en een andere inschrijving hadden ingediend. Het uitgangspunt is dat in geval van een wijziging de opdracht opnieuw aanbesteed moet worden. Wij hebben geen onrechtmatigheden als gevolg van wezenlijke wijzigingen geconstateerd. Desalniettemin adviseren wij u in het inkoopproces (bijvoorbeeld bij de uitvoering van periodieke spend-analyses) specifiek aandacht te hebben voor potentiële wezenlijke wijzigingen, waardoor deze vroegtijdig worden opgemerkt en hierop tijdig actie kan worden ondernomen.

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium richt zich op het budgetrecht van de raad. Op basis van de Gemeentewet zijn overschrijdingen van de lasten en investeringskredieten onrechtmatig. Het totaal van deze begrotingsonrechtmatigheden heeft in het boekjaar 2025 de verantwoordingsgrens overschreden. Overschrijdingen van de baten en/of onderschrijdingen van de lasten en baten en investeringskredieten zijn op zichzelf niet onrechtmatig. Deze zijn echter wel onrechtmatig als deze niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld. Het college en de raad hebben in de financiële verordening afspraken gemaakt over wanneer overschrijdingen van de baten en/of onderschrijdingen van de lasten en baten en investeringskredieten in een begrotingswijziging aan de raad moeten worden voorgelegd. Het college heeft de overschrijdingen van de baten en/of onderschrijdingen van de lasten, baten en investeringskredieten tijdig voorgelegd aan de raad. Er is in dit kader geen sprake van begrotings-onrechtmatigheden.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Als laatste dient het college een uitspraak te doen over de naleving van bepalingen die in wet- en regelgeving zijn opgenomen met betrekking tot misbruik en oneigenlijk gebruik. Hiervoor stelt het college vast welke verplichte handhaving noodzakelijk is en welke maatregelen binnen de gemeente genomen zijn om dit te kunnen uitvoeren. Tevens stelt het college vast of de getroffen maatregelen werken. Indien geconstateerd wordt dat het beleid niet bestaat of niet wordt nageleefd dan wordt dit toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. Alleen daadwerkelijke afwijkingen als gevolg van misbruik worden opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering. Over het boekjaar 2025 zijn er geen afwijkingen.

SiSa

Voor de SiSa-bijlage heeft het college negen rechtmatigheidscriteria in acht genomen. Er is één afwijking geconstateerd ten aanzien van de besteding van de specifieke uitkeringen dan wel de SiSa-verantwoording ervan. Zie paragraaf 4.4.

4.4 BBV, WNT en SiSa

1/2

De gemeente Boekel leeft de wettelijke verslagleggingsregels na

Wij hebben vastgesteld dat de gemeente Boekel de wettelijke verslagleggingsregels (BBV) heeft nageleefd.

De verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening

Wij hebben op grond van de verkregen informatie in onze controle vastgesteld dat de jaarrekening en het jaarverslag verenigbaar zijn en voldoen aan de eisen in de BBV voor de vorm en inhoud van het jaarverslag.

De kwaliteit en informatiewaarde van uw jaarverslag is toereikend, wel hebben wij een aantal waarnemingen

Het jaarverslag biedt veel informatie over de realisatie ten opzichte van de uitgangspunten van het beleid. In de basis is de kwaliteit van het jaarverslag voldoende.

De paragraaf 'Bedrijfsvoering' geeft goed inzicht in frauderisico's en -gevallen

In onze controleverklaring hebben wij gerapporteerd over de risico-inschatting, onze verrichte werkzaamheden en materiële bevindingen ten aanzien van fraude. Wij hebben aandacht besteed aan de toelichtingen die de gemeente Boekel heeft opgenomen in de paragraaf 'Bedrijfsvoering'. Wij vinden dat de toelichting inzake fraude voldoende is. Er wordt ingegaan op onder andere de verrichte acties, op de risico's en de beheersingsmaatregelen. Er wordt echter niet expliciet vermeld of en in hoeverre er fraudegevallen zijn geweest. Desalniettemin biedt de passage voldoende inzicht.

De paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' geeft inzicht in het vermogen om risico's uit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen

Naast het onderwerp fraude hebben wij in onze controleverklaring gerapporteerd over het vermogen van de gemeente Boekel om risico's uit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. De gemeente Boekel heeft in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' een beschrijving van de risico's en de totstandkoming en omvang van het weerstandsvermogen opgenomen.

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing. Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechte(n)s in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen. Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2025 niet meer bedragen dan € 246.000 per jaar.

De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling. Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris moet worden terugbetaald aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2025 van de gemeente Boekel niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2025 van de gemeente Boekel voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

4.4 BBV, WNT en SiSa

2/2

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening 2025 genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachting accountantscontrole SiSa 2025. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkeringen één fout en geen onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

De geconstateerde fout betreft de bestedingen bij de SiSa-regeling 'G10 Wet inburgering'. De gemeente Boekel heeft de uitvoering van de Participatiewet en aanverwante regelingen, waaronder ook de Wet Inburgering 2021, belegd bij de gemeente Meierijstad. In de financiële administratie over het boekjaar 2025 en de Sisa-bijlage 2025 is binnen de lasten van de Wet inburgering € 28.972 opgenomen die betrekking hebben op het boekjaar 2024 en niet in de Sisa-bijlage 2024 waren opgenomen. Zie tevens bijlage 5.1.

In bijlage 1 van de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025 wordt ingegaan op de Wet Inburgering 2021. Vanaf 1 januari 2022 is het nieuwe inburgeringsstelsel ingegaan waarin de Wet Inburgering 2021 wordt uitgevoerd door gemeenten en verantwoord in de SiSa-bijlage 2025. De gemeente Boekel heeft de uitvoering van de Participatiewet en aanverwante regelingen, ook de Wet Inburgering 2021, belegd bij de gemeente Meierijstad. Wij hebben van de accountant van de gemeente Meierijstad vernomen dat de gemeente Meierijstad geen financiële onregelmatigheden op het gebied van het Voorwaardecriterium en Misbruik & Oneigenlijk gebruik (M&O-criterium) aan haar accountant heeft gerapporteerd die in de rechtmatigheidsverantwoording van de gemeente Boekel opgenomen dienen te worden.

4.5 Belangrijke schattingsposten

Inherent aan het opmaken van een jaarrekening, is dat het college met de organisatie schattingen moet maken. Bepaalde schattingen kennen een (additionele) schattingsonzekerheid en zijn van bijzonder belang door hun invloed op de jaarrekening en doordat zij een hoge mate van schattingsonzekerheid vertonen. Een goed inzicht in de jaarrekening vereist kennis van deze posten. Als onderdeel van de controle hebben wij de oordeelsvormingen en besluiten van het college bij het maken van de schattingen beoordeeld op indicaties voor mogelijke tendentie bij het college. De twee belangrijkste schattingen lichten wij hieronder nader toe.

De schattingsonzekerheden bij de bouwgronden in exploitatie

Door de invloed van de parameters (zoals kostenstijgingen, bouwvrijstelling, fluctuatie verkoopprijzen en rente-effecten) die bepalend zijn voor de in de toekomst te maken kosten en te realiseren opbrengsten hebben wij bij onze controle deze parameters diepgaand gecontroleerd. Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden concluderen wij dat wij ons kunnen vinden in de gehanteerde uitgangspunten. Wij verwijzen u tevens naar paragraaf 4.2.

De schattingsonzekerheden bij de APPA-voorziening

De Commissie BBV heeft op 3 december 2025 een stellige uitspraak gepubliceerd naar aanleiding van een vraag over de voorziening voor pensioenaanspraken van politieke ambtsdragers. De kern van de stellige uitspraak is dat de voorziening voor pensioenverplichtingen op het juiste niveau moet worden gebracht op basis van de resultaten van het recente onderzoek bij verscheidene decentrale overheden. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het laten maken van een pensioenberekening ter onderbouwing van de voorziening per 31 december 2025. Deze berekeningen dienen de gewijzigde uitgangspunten te bevatten. Samenvattend betekent dit dat de berekening uitgaat van de actuele dekkingsgraad bij het ABP en dat de aanspraken van wethouders van voor de wetswijzigingen uit 2012 dient te bevatten (incl. de reeds gepensioneerde wethouders en voormalig wethouders).

Als gevolg hiervan zijn de uitgangspunten in de berekening gewijzigd en dient onder andere de dekkingsgraad van het ABP te worden betrokken in de berekening. De belangrijkste uitgangspunten zijn de juiste rekenrente (2,954%), de dekkingsgraad (123,5%) en het aantal deelnemers. Een aantal marktpartijen die deze actuariële berekeningen opstellen, waaronder de marktpartij voor uw gemeente, geven aan dat de uitgangspunten die worden gehanteerd voor ervaringssterfte en partnerfrequentie niet bij hen bekend waren en kunnen afwijken. Wij denken over het algemeen dat dit past binnen een te accepteren schattingsonzekerheid. Wij hebben vastgesteld dat de APPA-voorziening ultimo 2025 is bepaald met inachtneming van de recente uitgangspunten.

Volledigheidshalve merken wij op dat de toelichting inzake de APPA-voorziening aansluit op de gewijzigde systematiek en alle (verplichte) elementen, zoals deze door de Commissie BBV zijn gecommuniceerd, zijn toegelicht in de jaarrekening.

5. Bijlage

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

Inleiding

Bij de jaarrekening wordt als bijlage de SiSa-verantwoording toegevoegd. De gemeente Boekel heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst. Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2025 in het kader van SiSa worden verantwoord. Per regeling is aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. In onderstaande tabel zijn de te rapporteren bevindingen opgenomen. Indien geen fouten of onzekerheden zijn geconstateerd, zijn de kolommen 'FINANCIËLE OMVANG IN €' en 'TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID' niet ingevuld.

STREKKING CONTROLEVERKLARING 2025	
Strekking controleverklaring getrouwheid (jaarrekening)	Goedkeurend
Strekking controleverklaring rechtmatigheid (SiSa-bijlage)	Goedkeurend

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Fout		
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Onzekerheid		
C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Fout		
C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Onzekerheid		
C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Fout		
C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Onzekerheid		
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Fout		
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Onzekerheid		

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Fout		
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid		
E120	Regeling specifieke uitkering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	Fout		
E120	Regeling specifieke uitkering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	Onzekerheid		
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025	Fout		
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_gemeentedeel 2025	Fout		
G2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffairegebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004_gemeentedeel 2025	Fout		
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2025	Fout		
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2025	Fout		
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	Fout		
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G3	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	Fout		
G3	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G10	Wet inburgering_ gemeentedeel 2025	Fout	€ 28.972	In de financiële administratie over 2025 is binnen de Wet Inburgering een bedrag ad € 28.972 opgenomen die betrekking heeft op 2024 en eerder niet is opgenomen. Dit komt omdat de facturen later (in casu boekjaar 2025) zijn verwerkt door met name de overname van de lopende trajecten.
G10	Wet inburgering_ gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_ gemeentedeel 2025	Fout		
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_ gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_ gemeentedeel 2025	Fout		
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_ gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G13	Besteding/baten onderwijsroute_ gemeentedeel 2025	Fout		
G13	Besteding/baten onderwijsroute_ gemeentedeel 2025	Onzekerheid		

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G13	Bestedingen/baten overige voorzieningen_ gemeentedeel 2025	Fout		
G13	Bestedingen/baten overige voorzieningen_ gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025	Fout		
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025	Onzekerheid		
H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	Fout		
H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	Onzekerheid		
H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Fout		
H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Onzekerheid		
H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026	Fout		
H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026	Onzekerheid		
J17	Realisatiestimulans	Fout		
J17	Realisatiestimulans	Onzekerheid		
J55	Aanpak energiearmoede	Fout		
J55	Aanpak energiearmoede	Onzekerheid		
J94	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma	Fout		
J94	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma	Onzekerheid		

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
J117B	Regeling specifieke uitkering versnelling natuurinclusief isoleren	Fout		
J117B	Regeling specifieke uitkering versnelling natuurinclusief isoleren	Onzekerheid		
J209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Fout		
J209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Onzekerheid		
K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Fout		
K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Onzekerheid		
M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Fout		
M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Onzekerheid		

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage | Tozo

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2025	Fout		
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2025	Fout		
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G4	Tozo 2_gemeentedeel 2025	Fout		
G4	Tozo 2_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G4	Tozo 3_gemeentedeel 2025	Fout		
G4	Tozo 3_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G4	Tozo 4_gemeentedeel 2025	Fout		
G4	Tozo 4_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G4	Tozo 5_gemeentedeel 2025	Fout		
G4	Tozo 5_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T_gemeentedeel 2025	Fout		
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_gemeentedeel 2025	Fout		
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		

Een andere kijk
op waarde

